

Likabehandlingsplan Och Plan mot kränkande behandling

**Skolan och fritidshemmet måste agera så snart någon ur personalen får kännedom om att ett barn känner sig kränkt.
Skolan och fritidshemmet skall utreda vad som har hänt och vidta åtgärder och förhindra fortsatta kränkningar.**

Planerna syftar till att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Innehållsförteckning

1 Lagstiftningen.....	3
2 Vision för skolområdet	3
3 Övergripande mål för skolområdet.....	3
4 Vad står begreppen för i likabehandlingsplanen	3
5 Vad står begreppet för i plan mot kränkande behandling.....	5
6 Skolans förankringsarbete	5
7 Skolans arbete med främjande insatser	5
8 Skolans arbete med förebyggande insatser	6
9 Skolans åtgärder mot diskriminering och trakasserier.....	6
10 Skolans åtgärder mot kränkande behandling	8
11 Utvärdering och uppföljning.....	10
12 Ansvarsfördelning.....	10
13 Arbetsgång vid incidenter	11
14 Arbetsgång när elev kränker, hotar eller misshandlar elev och när personal eller annan vuxen kränker, hotar eller misshandlar elev.....	11
15 Dokumentation - diskriminering och trakasserier/kränkande behandling.....	12

1 Lagstiftningen

Den 1 januari 2009 ersattes barn- och elevskyddslagen från 2006 av två lagar som skyddar barn och elever från kränkningar, trakasserier och diskriminering. Den ena är diskrimineringslagen som samlar innehållet från flera olika lagar om diskriminering i en enda lag. Den andra är skollagens kapitel 14 a som innehåller regler som avser kränkande behandling. Utifrån denna lagstiftning skall två planer upprättas: likabehandlingsplan med tillsynsmyndighet Diskrimineringsombudsmannen (DO) och plan mot kränkande behandling med tillsynsmyndighet Skolinspektionen - Barn- och elevombudet (BEO).

2 Vision för skolområdet

Grunden för allt lärande är en trygg lärandemiljö. Vi vill ha ett vänligt tillåtande och accepterande klimat utan våld, kränkande språk och handlingar. Alla, både barn och vuxna, har rätt att mötas med respekt.

3 Övergripande mål för skolområdet

Varje barn/ungdom ska efter sina förutsättningar få känna tillfredsställelse i att lyckas, få ett växande självförtroende och tilltro till sin egen förmåga. När de går vidare från våra verksamheter ska det vara med fortsatt nyfikenhet och lust att lära i bagaget.

4 Vad står begreppen för i likabehandlingsplanen

4.1 Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever.

- Direkt diskriminering är när någon elev missgynnas **och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.**
- Indirekt diskriminering är när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev utifrån någon av diskrimineringsgrunderna.

4.1.1 Diskrimineringsgrund kön

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier.

Exempel på trakasserier kan vara:

- utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till en elevs könstillhörighet.

Exempel på sexuella trakasserier kan vara:

- sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material.

4.1.2 Diskrimineringsgrund etnisk tillhörighet

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av

- att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg.
- att var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet.

4.1.3 Diskrimineringsgrund religion eller annan trosuppfattning

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier genom

- att inte missgynna någon elev på grund av hans eller hennes religion
- att inte missgynna någon med uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning ex buddism, ateism mm

4.1.4 Diskrimineringsgrund funktionshinder

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som kan vara av

- fysisk, psykisk eller intellektuell karaktär och påverka livet på olika sätt.

Funktionshinder är både sådana som syns och sådana som inte märks lika lätt, som till exempel olika former av allergi, dyslexi eller annan diagnos.

4.1.5 Diskrimineringsgrund sexuell läggning

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier samt arbeta **mot** homofobi och på så sätt värna rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

Med sexuell läggning menas

- homosexualitet
- bisexualitet
- heterosexuallitet

Homofobi är en ideologi, en uppfattning eller en medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en starkt negativ syn på homosexualitet eller på homo- och bisexuella människor.

4.1.6 Diskrimineringsgrund könsöverskridande identitet eller uttryck

Könsöverskridande identitet eller uttryck innebär att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

4.1.7 Diskrimineringsgrund ålder

Ålder, dvs uppnådd levnadslängd.

Undantaget är tillämpning som tar hänsyn till ålder i fråga om skolbarnsomsorg, utbildning i förskoleklass eller särbehandling på grund av ålder, om den har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

4.2 Trakasserier

Trakasserier är behandling som kränker en elevs värdighet och har koppling till någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

5 Vad står begreppet för i plan mot kränkande behandling

5.1 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet eller principen om alla människors lika värde och inte kan kopplas till någon av diskrimineringsgrunderna. Kränkningen kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.

Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck. När en person kränks vid upprepade tillfällen kallas det mobbning.

Kränkande behandling kan vara:

- fysisk (bli utsatt för slag och knuffar)
- verbal (bli hotad eller kallad för olika skällsord)
- psykosocial (bli utsatt för utfrysning eller ryktesspridning)
- text- och bildburen (klotter, brev, e-post, sms/mms)

6 Skolans förankringsarbete

Planen är en utveckling av den tidigare likabehandlingsplanen som reviderats varje år. Den togs fram av olika personalgrupper, elever och föräldrarepresentanter.

7 Skolans arbete med främjande insatser

- **Alla vuxna**
Vi vuxna är barnens förebilder och barnen är observanta på våra attityder och vårt handlande. I det förebyggande arbetet mot mobbning arbetar vi alla för en trygg och trivsamt inne- och utemiljö där vuxna är närvarande. Vuxna ska finnas i närheten hela dagen.
- **Pedagogen**
Den absolut viktigaste personen i det förebyggande arbetet är läraren. Vi vuxna är barnens förebilder och genom vårt sätt att möta dem, våra normer och attityder, vårt sätt att organisera arbetet i klassen, vår förmåga att skapa gemenskap och sammanhållning, sätter vi prägel på deras sätt att fungera tillsammans. Vi är klassens ledare och den respekt vi kräver grundas på den respekt vi visar.

- **Mentorsgrupper**
De äldre barnen är indelade i mentorsgrupper och träffas varje vecka. Syftet med mentorsgrupper är att den skall vara en liten stabil grupp där eleven kan känna sig helt trygg.
 - **Klassråd/samlingar**
Dessa fungerar som ett forum där barnen lär sig ta upp och lösa konflikter. Där kan de även tillsammans med sina lärare diskutera sig fram till en arbetsorganisation och till normer och regler som möjliggör arbetet och gemenskap. Vi anser detta är ett viktigt verktyg i vårt arbete för att göra våra barn till starka, frimodiga människor som klarar att ta ansvar efter sin förmåga.
- Kamratstödjare**
På skolan finns elever som ingår i två kamratstödjarsteam ett för de yngre och ett för de äldre. Kuratorn tillsammans med en pedagog leder både äldre och yngre. Syftet med kamratstödjarna är att de ska vara uppmärksamma på om någon elev blir mobbad eller mår dåligt av någon orsak.
- **EQ-arbete**
EQ-arbete leder som en röd tråd från förskolan upp till skolår 9. Här arbetar man regelbundet med självkänedom, empati, ansvar, kommunikation, m.m.

8 Skolans arbete med förebyggande insatser

Incidenter som dokumenteras på blanketten under punkt 15 ska om möjligt in på nuläge under respektive diskrimineringsgrund.

9 Skolans åtgärder mot diskriminering och trakasserier

9.1 Diskrimineringsgrund kön

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar	Uppföljning
Sexuella trakasserier förekommer	Flickor och pojkar ska ha samma möjligheter och bemötas på ett likvärdigt sätt.	Värderingsövningar Diskussioner i fördjupningsgrupper	Läsåret 12/11	1. <i>Rektor</i> 2. <i>Undervisande och övrig personal</i>	Analys av elevenkäter. Arbete med kvalitetsredovisningen.

9.2 Diskrimineringsgrund etnisk tillhörighet

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar	Uppföljning
Viss främlingsfientlighet förekommer på skolan. Få invandrarelever går på skolan	Alla ska mötas med respekt. Skapas kunskap om varandras kulturer.	FN dagen uppmärksammas. Åk 9 besöker koncentrationsläger i Polen Fritids har internationella veckan.	läsåret 11/12	1. Rektor 2. pedagoger	Utvärdering i slutet av olika projekt. Utställningar i skola och bibliotek efter Polen besöket. Uppföljning i enskilda samtal.

9.3 Diskrimineringsgrund religion eller annan trosuppfattning

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar	Uppföljning
Gott samarbete med kyrkans personal. Representation av andra religioner är liten.	Att samarbetet består.	Tillgång till församlingspedagog en dag per vecka. Alla elever ska få kunskap om andra religioner i den ordinarie undervisningen.	Lsåret 11/12	1. Rektor 2. Pedagoger	Dialog församlingspedagog –rektor. Återkommande samtal i olika elevgrupper. Kvalitetsredovisning.

9.4 Diskrimineringsgrund funktionshinder

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar 1. <i>Ytterst</i> 2. <i>Operativt</i>	Uppföljning
Eleverna har olika förutsättningar att lyckas med skolarbetet. Skolan är handikappanpassad. Skolan har eget resurscentra.	Alla elever ska ha möjlighet att utvecklas oberoende av olika funktionshinder.	Stöd av eget resurscentra Stödteam Samarbete med handikapp organisationer.	Läsåret 11/12	1. Rektor 2. All personal	Återkommande möten med personal i resurscentrat. Elevskyddsombud rapporterar. Årlig skydds rond. SAM

9.5 Diskrimineringsgrund sexuell läggning

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar 1. <i>Ytterst</i> 2. <i>Operativt</i>	Uppföljning
Nedvärderande språk förekommer (bög). Viss attityd mot annan sexuell läggning än hetero.	Ingen ska känna sig utsatt oavsett sexuell läggning. Alla ska behandlas lika. Korrekt språk.	Skapa kunskap och förståelse om olika typer av sexuell läggning.” Sex och samlevnadsundervisning. Årliga besök på ungdomsmottagningen.	Läsåret 11/12	1. Rektor 2. Skolsköterska, kurator och pedagoger.	Skolsköterska efter besök på ungdomsmottagningen. Enkät åk.8

10 Skolans åtgärder mot kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet eller principen om alla människors lika värde och inte kan kopplas till någon av diskrimineringsgrunderna. Kränkningen kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck.

Vår definition av mobbning

Mobbning innebär att ett barn eller vuxen under längre tid av en eller flera personer utsätts för någon form av förtryck – fysiskt och/eller psykiskt. Fysiskt förtryck kan innebära knuffar, slag, sparkar etc. medan psykiskt förtryck kan ta sig uttryck som att ens kläder försvinner eller förstörs, att man blir utsatt för förtal och glåpord eller att ingen vill vara med en, att man hamnar sist i alla köer och får stå ensam på den sämsta platsen i bussen, att man fryses ut och ställs utanför gemenskapen.

Mobbningsplan

Vid händelse av mobbning ska alla inblandade barn/elevers vårdnadshavare snarast kontaktas. De åtgärder som vidtas dokumenteras. Det är viktigt att vårdnadshavarna inte hålls utanför!

Steg	Beskrivning	Hur?			Ansvar
1	Samtal med den mobbade.	Vad har hänt?	Hur blir han/hon mobbad?	Vem/vilka mobbar?	Mentor
2	Samtal med mobbningsledaren	Mobbningsledaren talar om vad han/hon vet	Uppmuntra eleven att tala om mobbningen. Gör mobbningen till ett gemensamt problem.	Inrikta på konstruktivitet. Vad skall vi göra? Lyssna och uppmuntra förslag på förbättringar.	Mentor/ arbetslaget
3	Prata med medlöparna	Samma taktik som i steg 2	Tala med dem en och en i en snabb följd, för att förhindra möjlighet att lägga upp en bestämd taktik.		Arbetslaget
4	En överenskommelse görs hur vi ska gå vidare	Samtal med alla inblandade beroende på hur situationen ser ut och vad den mobbade önskar.	Enskilt samtal eller med alla tillsammans om vad vi kommit överens om.	Samtliga inblandades vårdnadshavare informeras. Dokumentation	Arbetslaget
5	Uppföljning ska ske inom två veckor	Upplever alla att mobbningen upphört?	Hur är stämningen mellan de berörda?	Vad kan bli bättre?	Mentor
6	Om mobbningen inte upphört	Rektor, kurator och samtliga vårdnadshavare kontaktas.	Skriftliga avtal skrivs tillsammans med elever och vårdnadshavare. Anmäls på *Flexite	En uppföljning sker efter två veckor.	Rektor Pedagog

Flexite är kommunens program där skada/tillbud beskrivs.

Rektor har det övergripande ansvaret för att mobbningen åtgärdas.

10.1 Kränkande behandling kallas mobbing när det utförs vid flera tillfällen.

Nuläge	Mål	Åtgärd	Tidsplan	Ansvar 1. Ytterst 2. Operativt	Uppföljning
Verbala kränkningar förekommer fysisk kränkning förekommer främst bland de yngre eleverna.	Inga kränkningar ska förekomma. Alla ska gå till skolan och känna sig trygga.	EQ-tid varje vecka. Regelbundna träffar för kamratstödjargrupper för yngre och äldre elever. Regelbundna mentorsträffar. Loggbok. Kompissamtal på fritids. Fältare och kurator håller lektioner med eleverna i åk. 8 och 9 utifrån material som syftar till att förebygga kränkningar och övergrepp på nätet. Mats Andersson, föreläsare om barns och ungdomars utsatthet på nätet kommer till skolan endag för att arbeta med eleverna i åk.6-9. Kvällsföreläsning för föräldrarna i samma ämne.	Läsåret 11/12	1. Rektor 2. Pedagogisk och övrig personal. 3. Kurator	Kvalitetsredovisning Revidering av likabehandlingsplan. Dokumentering i flexite.

11 Utvärdering och uppföljning

11.1 Utvärdering av föregående läsårs likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Elever och pedagoger har undersökt om det fann speciella platser på skolan där man lättare blev utsatt för kränkning. Vi fann dock inte att så var fallet.

11.2 Utvärdering av innevarande läsårs likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Genomgång av incidentrapporter för respektive diskrimineringsgrund. Fakta samlas in och vägs mot nuläge, mål och åtgärd under respektive diskrimineringsgrund samt under kränkande behandling.

12 Ansvarsfördelning

Följande ansvarsfördelning gäller:

Rektor

- ansvarar för att likabehandlingsplanen och planen för kränkande behandling omarbetas varje år, hålls aktuell och följs upp.
- ansvarar för att dokumentationen av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling sparas/arkiveras.
- ansvarar för att åtgärdsplan upprättas.
- ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling och att stöd ges till den som orsakat händelsen.
- kontaktar och informerar skolchef vid allvarigare incident.

- ansvarar för att kontakt med polis tas för samråd och att anmälan sker, i de fall då incidenten faller under allmänt åtal.
- kallar till elevvårdskonferens om diskriminering, trakasserier eller kränkning ej upphör och att åtgärdsprogram upprättas.

Stödteamet/Elevvårdsteamet

- Elevvårdsteamet träffas regelbundet och diskuterar och samordnar åtgärder mot uppkomna incidenter.
- Elevvårdsteamet analyserar och föreslår åtgärder i syfte att främja likabehandling.

Mentor/ansvarig pedagog

- har huvudansvar för kontakter med eleven, hemmet och rektor.
- informerar elever och föräldrar om likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling.

Arbetslaget

- skall vara den grupp, där man i första hand kan få stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen.
- eller person i arbetslaget som får information om eller bevittnar en kränkande eller diskriminerande händelse skall dokumentera på avsedd blankett.
- informerar/utbildar elever i frågor som rör likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling, så att de aktivt kan ta ställning i dessa frågor.
- arbetar på ett medvetet och tydligt sätt med händelsen i fokus enligt nedanstående arbetsgång

Elever

- målet är att eleverna skall ta ställning mot diskriminering och kränkande behandling.

13 Arbetsgång vid incidenter

- Försök sätta Dig in i vad som hänt.
- Kontakta vid behov andra på skolan ev också rektor.
- Kontakta vårdnadshavare till de inblandade.
- Dokumentera på härför avsedd blankett.
- Följ upp med samtal och ev kontroll.
- Anmäl på Flexite!

14 Arbetsgång när elev kränker, hotar eller misshandlar elev och när personal eller annan vuxen kränker, hotar eller misshandlar elev

- Bryt om Du upplever att det Du ser bryter mot diskrimineringsgrund!
- Tillkalla erforderlig hjälp!
- Tillkalla vid behov polis!
- Gör en skadebedömning. Kontakta vid behov vårdinstans. Vårdnadshavare kontaktas av för dem känd personal t ex mentor
- Om personal är aktuell för att ha diskriminerat ska rektor alltid underrättas som gör en bedömning om ev. fortsatta åtgärder.

- Anmälan till Polis och/eller Arbetsmiljöverk görs om så bedöms av rektor.
- Ärendet dokumenteras på härför avsedd blankett.
- Rektor avgör vilka ytterligare åtgärder som ska sättas in.
- Rektor ansvarar för att uppföljning sker.
- Anmäl på Flexsite!

15 Dokumentation - diskriminering och trakasserier/kränkande behandling

Gemensamt för all diskriminering och kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar kan vara **fysiska** (exempelvis slag och knuffar), **verbala** (exempelvis hot och tillmälen), **psykosociala** (exempelvis utfrysning och ryktesspridning) eller **texter/bilder** (exempelvis klotter, brev, sms och e-post). Denna blankett arkiveras på rektorns expedition.

Läs mer på sidan 19 i Allmänna råd.

----- Diskriminering

----- Kränkande behandling

Datum för händelsen: Vårdnadshavare informerad ☐ Ja ☐ Nej	Klockslag:	Plats (hus, sal mm):
Personer som varit närvarande vid eller som har information om händelsen. Namn och klass/befattning.	Person 1:	
	Person 2:	
	Person 3:	
	Person 4:	
	Person 5:	

Beskrivning av orsaken till händelsen och förloppet :

Åtgärder:
Uppföljningsdatum:

Informationslämnare

Datum

Ansvarig rektor

Datum

Kristianstads
kommun

Uppföljning 1

Datum

Närvarande

Lägesbeskrivning

Eventuell ny åtgärd

Datum för uppföljning

Ärendet bedöms avslutat

Uppföljning 2

Datum

Närvarande

Lägesbeskrivning

Eventuell ny åtgärd

Datum för uppföljning

Ärendet bedöms avslutat